

KYKJIA

Марио Милушев

КУКЛА

© **Марио Милушев** – автор, 2000
© **Георги Венин** – редактор, 2000
© **Марио Милушев** – дизайн, 2000

ПЪРВА ЧАСТ

Рано сутрин може да ме събуди и телефонен звън.

Направих си труда да вдигна слушалката. ”Да?” От горната ѝ половина нервно изпълзя басовият, боботещ глас на Боби и се промъкна под завивката ми.

Не вярвах да чуя от шефа си важни за мен новини. Освен ако беше решил да сложим край на двустрания ни договор? Очаквах подобна развързка.

В последно време едва ли бяха заинтересовани от работата ми в корпорацията. Какво вършех там? Нищо... Е, от време на време, когато бях в настроение, ги ощастливявах с някой друг репортаж или статия.

Постъпвах ли правилно? Бе ли това уважение към фирмените им дела, още повече че при тях си изкарвах хляба? Реалният ми принос за благосъстоянието на “Инфърмейшън корпорейшън” или съкратено – *ИК*, напоследък бе по-скоро символичен. От седмици не бях посещавал блестящите ѝ от чистота офиси.

Имах си извинение: шумът и хаосът, които царяха в редакцията. Барикадирал се бях в апартамента си като в средновековна крепост и рядко излизах навън.

Цяло чудо бе, че още ме държаха на работа. Очевидно не желаеха да се лишават прибързано от присъствието ми. Сигурно ценяха досегашните ми заслуги, защото, колкото и да се самокритикувах, можеше ли да се отрече, че имах решаващ дял в просперитета на предприятието? Бях измежду малцината, които направиха от никому неизвестната “Инфърмейшън студио” могъщия сега гигант *ИК*. Винаги съм вършил черната работа. Може би изглеждах чудак, не ме интересуваше. Доставяше ми удоволствие да решавам нестандартни проблеми. Такива, каквито другите избягваха. Затова, когато търсеха специалист с по-особено мислене, се оглеждаха за мен.

Вероятно подобна бе причината и сега: поредният нестандартен проблем ги бе затруднил и принудил да се гърчат като риби на сухо. Хвърлих поглед към отскорошните си наброски върху древноегипетските ръкописи, въздъхнах уморено, облякох се прилично и излязох.

В кабинета си ме посрещна лично Боби. Той имаше недодялана фигура, склонна към напълняване, която му придаваше тантурест вид. Навремето прекарвахме с него заедно часове и нищо друго не правехме, като се изключеше обсъждането на феномена “жена”. Та един път той

беше решил да ме осведоми, че умее да преценява колко струва едно предприятие единствено по външния вид на секретарката му. (Не вярвах да е негова мисъл. Сигурно го беше чел някъде или някой му го беше казал.)

От киселата му физиономия днес разбрах, че е сериозно угрижен.
– Сядай.

Настаних се на посоченото място. Подпрях с две ръце брадичката си и го загледах с интерес.

Имах навика да гледам по този начин. Въобразявах си, че изглеждам предизвикателно. Боби седна на бюрото си и ме погледна косо. Постояхме няколко мига, втренчени един в другото.

Шефът ми бе порядъчен мъж. Добър професионалист, един от онези типове, които макар и да не блестят с особен талант, с повече труд, нерви, провали и чувство за дълг успяват да доведат започната работа до приемлив завършек. Подход, напълно противоположен на моя. Ако рискувах с някакво начинание, трябваше предварително да съм се уверил, че ще се справя безпроблемно. С Боби бяхме нещо като приятели, макар всеки да тълкуваше приятелството по своему. С две думи, разбирахме се.

Сега той седеше срещу мен и явно се опитваше да свали от плещите си някакъв товар, за да го прехвърли на моите. Трябваше ли да му се сърдя? Това му бе работата. В моите права влизаше и правото да му откажа.

– Та ето какъв е проблемът. – Боби стана и започна да се разхожда нервно из кабинета. – Към корпорацията ни се отправят сериозни обвинения. Не сме си гледали съвестно работата.

Започна се, въздъхнах. Ей сега ще ме уволни.

– Все повече и повече важни събития ни се изплъзват от вниманието. Сигурно си чул за новия Франкенщайн? – Той внезапно се обърна и ме погледна изпитателно.

Въпросът ме свари неподготвен. Трепнах, след това се позамислих.

Наистина... Покрай ушите ми беше прелетяла мълвата за някаква свръхсекретна военна програма. Подобни новини не бяха рядкост. Не й бях обърнал особено внимание. Всички военни програми са свръхсекретни.

– Нямахте да се чувстваш така спокоен, ако беше на мое място. От цяла седмица не ме оставят на мира. Обвиняват ни, че нарочно крием истината. Като че ли я знаем! Моля те, хвърли поглед на това! – Към мен полетя папка с материали. – Заплашват, че ако не вземем отношение, ще бойкотират работата на корпорацията. Изпратих две талантливи момчета

да проучат въпроса и да отговорим на нападките. Върнаха се с разкрасени лица. – Той избърса потта от челото си.

– Значи нищо не са успели да разберат? – позаинтересувах се аз и разлистих материалите по случая.

Наистина си бе за учудване. Репортерите на *ИК* се славеха с изкуството да извличат достоверна информация дори оттам, откъдето това бе изключено по дефиниция. Пред очите ми се завъртяха следните заглавия: ”Военни роботи – роботи убийци!”, “Война между роботи и хора!”, “Най-сетне ще загиваме не от човешка ръка!!?” и други подобни. Бъдещето на човечеството се рисуваше с мрачни краски.

Развитието на компютърните технологии довело до създаването на роботи, способни да заместват хората при военни действия. Бронирани антропоморфни машини с човешки ръст имали невероятна военна мощ и правели безсмислена всяка съпротива от страна на врага. Нещо повече – вече били създадени действащи прототипи, които опустошавали изпитателните полигони. Най-обезпокояващото бе, че тези машини имали, поне както ни уверяваха източниците на информация, мислене, близко до човешкото. Дори не ставало реч за компютърна телнология в класическия смисъл на думата. Революционните открития заплашвали да променят живота на Земята до неузнаваемост. Наближавал краят на човешката раса. Порових се още малко, затворих папката и погледнах замислено навън.

Самотният небостъргач на *ИК* се намираще всред обширен горист парк, който покриваше няколко квадратни километра околоръст. Най-близката сграда се намираще на половин час път пеш по главната алея. Все пак бяхме в центъра на града. Модерна архитектура. Небето бе чисто, синьо и някак си замряло.

Опитах да се съсредоточа върху фактите. Те събудиха у мен смесени чувства. В първия момент реших, че става въпрос за поредното търсене на евтини сензации. Нито един сериозен читател не би възприел за чиста монета подобни твърдения. Кой би посмял да заяви, че компютрите могат да мислят? Логиката не беше чужда на умните машини, самият аз работех, откакто се помня, с компютър. Щях да захвърля изрезките от вестници, ако не бе ме сепнало странно обстоятелство. Сред издателите срещнах и уважавани имена. Те не биха си позволили лукса да подронват своя авторитет с евтини сензации.

Погледнах шефа си. Той ме наблюдаваше нервно и някак умолително.

– Глупави измислици – оставих папката на бюрото. – Не разбирам защо трябва да се тревожиш.

– Виж какво... – Боби явно не можеше да се сдържи и търсеше подходящи думи, за да ме убеди. – Тази работа наистина е сериозна, Макс!

– Не вярвам – станах и понечих да си вървя.

С неочаквана за фигурата си ловкост шефът скочи насреща и ми препречи пътя към вратата.

– Хей, чакай! Не можеш да си тръгнеш току така! Мислех, че си ми приятел... – Гласът му трепереше.

Беше прав. Получавах заплата, без да работя. Въздъхнах и... отново седнах:

– Е, и какво искаш от мен?

– Искам да проучиш въпроса. Да разбереш какво, по дяволите, става там! – Той удари с юмрук по бюрото.

Можех да предвия поведението му в подобни моменти. Все пак той бе шефът, а аз – негов подчинен. Трябваше да щадя достойнството му. (Пък и финансовото ми здраве не бе в цветущо състояние.)

Боби изсумтя и седна.

– Така и не можахме да разберем откъде е изтекла информацията. По всяка вероятност не от правителството. До военните пък не можеш припари. Но слухът се носи. Не може вечно да продължава така. Наше е задължението да осведомяваме обществеността. В противен случай ще ни линчуват.

Изкашля се и продължи:

– Хората са прави. Дават пари и искат да получават насреща истината. Ние сме очите и ушите на обществения морал и съвест. Не можем да останем безучастни. Трябва да отидеш.

– Да отида ли! Къде?

Шефът ми помълча известно време. След това каза бавно, като че тържествено:

– В леговището на звяра. Във военната база на Голямото плато!

Минаха няколко минути, докато осъзная казаното. Бях чувал за тази база. Името ѝ често се споменаваше по времето, когато работех активно във фирмата. Още тогава тя се славеше като най-недостъпния обект за журналисти в целия свят. По-лесно беше да проникнеш в султански харем, отколкото в онази прокълнатата земя. Не пускаха и пиле да прехвъркне.

Последното трябваше да се разбира буквално. Радари следяха всяка педя земя. В граничните зони и най-дребния дивеч се отстрелваше. Криеха Нещо – далеч от хорските погледи! Самата мисъл за тайнственото и загадъчно явление, с което може би щях да се сблъскам,

ме караше да преглъщам като изгладняло псе. Голямото плато беше нещо като Еверест за журналистите.

Мечта за повечето мои колеги бе да зърнат с очите си тази база. Но най-големият ентузиаст между тях, естествено, бях аз. Боби го знаеше и се опитваше да ме манипулира.

Изведнъж се почувствах като гърчещ се червей. От една страна, твърдо бях решил да захвърля всякакви ангажименти, свързани с текущи събития. Защо трябваше да се интересувам от живота на другите? Живеех си достатъчно добре и без чужди грижи. Бях станал непоправим егоист.

Но от друга страна – все още бях млад. Кръвта ми кипеше, исках да живея, да съм в живота и животът да е в мен. Рано бе да се отдавам само на мъдри съзercания...

По дяволите! Тази идея ме запали. Щом на Голямото плато става нещо, значи си заслужава усилието.

При поредното повсеместно разоръжаване беше изтекла информация, че секретните военни технологии в базата ще бъдат трансформирани в граждански. Докъде бе стигнало това начинание, не се разбра, но след периода на конверсия настъпи поредното охлаждане на международните отношения. То със сигурност бе повлияло и на процесите зад непристъпните стени на базата.

Шефът ми не беше голям психолог, но при тези обстоятелства сигурно щеше да спечели битката. Все пак реших да не се предавам съвсем без бой:

– Голямото плато! Че кой ще ме пусне там?

– Всичко е уредено. Ти просто трябва да отидеш и да видиш какво става при тях.

– Опасно ли е?

– Имаме пълни гаранции от военните. А и доколкото разбрах, роботите им не ядели журналисти...

– Кога заминавам?

– Когато сметнеш, че си готов. Не се грижи за хонорара. Ще останеш доволен.

В това бях убеден. Въздъхнах примирено, станах, взех си движдане и се запътих към вратата.

– Макс!

Спрях и се обърнах. Шефът ме гледаше умолително:

– Разбери какво става там, Макс!

Обърнах се и излязох мълчаливо.

На излизане от сградата замижах срещу светлината на пролетното утринно слънце. Я виж ти! От дълго време не бях забелязвал красотата около себе си. Вече можех да сваля маската на незаинтересованост от живота.

Преди известно време ми бе хрумнала мисълта за самоубийство! По природа бях оптимист и никога не съм предполагал, че ще бъда привлечен така неудържимо от идеята за смъртта. Започнах да се интересувам от небитието, впервах жаден поглед към всяко попаднало ми заглавие, което имаше отношение към него.

Постепенно се успокоих. Оказа се, че проблемът не е само мой. С гордост цитирах пред огледалото констатацията на дузина авторитети, че нямало интелигентен човек, който поне веднъж в живота си да не е помислял за самоубийство. Не си спомням къде го бях прочел. Но така или иначе инстинктивното ми влечение към смъртта се замени с безразличие. Щом други вече са мислили по въпроса, значи нямаше смисъл и аз да преоткривам велосипеда. Притежавах болезнената склонност автоматично да изтривам от съзнанието си всичко, което не е ново и оригинално като идея. Професионална деформация.

Бях решил да изживея дните си неангажиращо. Добро решение ми се стори задълбочаването на познанията ми в областта на историята. Миналото действаше успокоително на нервната ми система. Никой не ме принуждаваше да бързам. С часове стоях в древноиндийска поза, обърнал лице към неподвижното следобедно слънце и се наслаждавах на усещането за вечност – най-приятното усещане! Топлината отпускаше тялото ми, едва не мърках от удоволствие.

Не така спокойно протекоха събитията в младите ми години. Ако кажа, че няха големи амбиции по отношение на бъдещето си, ще излъжа. Напротив! Бях в постоянно напрежение, непрекъснато се страхувах, че времето няма да ми стигне, че постоянно и неуловимо ми се изплъзва измежду пръстите. Бях си наложил бясно темпо на обучение, мечтаех да направя главозамайваща кариера.

А и защо не? Притежавах необходимите качества. Всички говореха за мен като за перспективен кадър. Право, философия, политика, бизнес, изкуство – все области с престиж и бъдеще. Но не разбрах как в един черен ден пясъчната кула на моите надежди се срути.

Не твърдя че някаква външна причина повлия на решението ми. Стана от самосебе си, ненадейно. Внезапно осъзнах, че всичко, което правя, няма смисъл. Животът ми нямаше смисъл. Животът нямаше смисъл!

Няколко месеца опитвах да се отърся от това натрапчиво усещане. Не успях. Зарязах обещаващия си бизнес в редакцията на

известния и авторитетен *ИК* и се усамотих в дома си. По цели дни четях. От време на време хапвах по нещо. Но най-вече спях. И тъкмо в такова полусънно състояние ме завари тазсутрешното позвъняване на Боби.

Реших да се прибера в къщи пеш. Примижвайки под яркото слънце, обиколих няколко вестникарски будки, разпилени сред кишата и мръсотията на топящия се сняг. Никак не беше благоустроен този град!

Купих си прясна информация по случая. След това влязох в близката книжарница и повторих процедурата с покупките, като този път се сдобих с далеч по-обемисти книги и справочници. Купих си дори речник! Така – тежко въоръжен – излязох от книжарницата и упоен от кристалния въздух, се запътих към къщи.

С течение на времето си бях изработил стоманен стереотип на работа. Никога не се захващах с нещо сериозно, без предварително да съм наясно за какво точно става дума. Когато бях по-млад, изпитвах страхопочитание от професионализма. Той ми се струваше непостижима цел, привилегия на богоизбрани. Възхищавах се от всеки професионалист. С еднакъв интерес слушах музика, палех се по спорта – футбол, автомобилизъм – критерий за мен бе не предметът на дейност, а равнището на професионализъм, постигнато в него.

Често ме наричаха перфекционист, понякога не особено ласкаво. Гледаха на мен като на закостенял догматик, на когото му предстои да се удави в собствени води. Естествено, няха такова намерение.

Прибрах се у дома, като преди това напълних две торби в местния супермаркет. Накрая се заключих, навлякох халат и се гмурнах в проблемите на днешната компютърна революция.

Не бих казал, че разбирам много от машини. Общата култура, която всеки що-годе образован човек би трябвало да притежава, изчерпваше моите познания в областта.

Наливах си поредната порция ледена бира във висока стъклена чаша и разлиствах поредното издание. Вече си бях изяснил картинката по случая. Новата информация, която получих, бе в общи линии следната:

Военното министерство, изглежда, се бе поддадо на уверенията на смахнат учен – някой си Франк, че е в състояние да произведе най-ефикасното оръжие, създавано някога. Не някаква си мощна бомба или лазерно устройство, а... човекоподобен робот.

Подобни приказки за оръжия не ми бяха непознати. Още като юноша обичах да чета научнофантастични романи. Но сега ме сепна сериозността, с която говореха за подобни детинщини. Дали поради

неосведоменост не омаловажавах една действителна опасност? Това беше въпросът. Още повече, че тренингът, който имах като професионалист, поддържаше в мен неугасима лампичката на съмнението. От опит знаех, че понякога и малките камъчета обръщат колата.

От друга страна, несъстоятелни ми се струаха опитите да се преувеличава степента на опасност, ако тя изобщо съществуваше. Да се твърди, че била създадена машина с човешки качества, бе прекалено! Човекът е най-сложното и съвършено творение, което природата е успяла да създаде. Азбучна истина. Вероятно ставаше дума за някакво роботизирано устройство, прилично на манипулатор за атомен реактор или нещо подобно. Чудеса под небето не стават. Но каквото и да е, помислих си, място за тревога има! В края на краищата става дума за оръжие, а всяко оръжие е опасно.

С настървение разлистих специализираните книги. Горях от желание да изуча компютърната техника и да поразя с познанията си светилата в тази област. Предстоеше ми отговорна среща с непознат и смахнат, според уверенията на масмедииите, учен. (Тях все ги наричаха смахнати.) Трябваше да използвам всичките си професионални умения, да проникна в душата му, да разбере мотивите, които го движеха. Можеше да се окаже, че имам насреща си психопат. Сигурно го гледах като писано яйце, само и само да се възползват от предполагаемата му гениалност.

Защо точно аз бях избран за тази трудна мисия?

Не ми харесваше тази работа. Трябваше да си отварям очите на четири. Боби ми бе приятел, но не чак дотам...

Заобиколен от четири стени и купчина празни кутии от бира, започнах да се провирам из дебрите на компютърната наука. Изобилието от непознати и неразбираеми понятия, множеството математически формули, графики, таблици, безкрайните редици от числа ме караха да се почувствам като нежелан пришълец, като неандерталец, залутал се по погрешка из улиците на добре уреден мегаполис. Не си бях давал сметка за действителната сложност на тази материя. Започнах да затъвам в “калта” от нищо незначещи за мен символи още при уводните бележки. И когато от инат понечвах да продължа по-нататък, чувствах как нишките на невидима паяжина се увиват около мен и ме издърпват назад с непреодолима сила. Безсмислено беше да продължавам. Захлопнах с яд последната книга и реших да оставя всичко на случая.

Пътят бе почти безлюден, както се полага за строго охранявана зона. Подминавах само малки селца, докато накрая навлязох в местност, в която нямаше и следа от цивилизация. Прекосих обширен пояс от иглолистни гори. Според картата тук някъде би трябвало да започва прочутото плато.

Да, ето тук. Неусетно бях изкачил полегатия наклон, без да доловя задъхване в мотора. Ако не бяха указателните знаци, нямаше да разбера, че съм вече на платото. Височината му бе незначителна.

Тъкмо бях насочил вниманието си върху проблемите, които създава самотата, когато в далечината изникна преден пост от охраната на базата. Спрях, извадих документите и ги подадох на дежурния. Той пое хартийките, изгледа ме със сивите си безизразни очи и внимателно проучи съдържанието им. Влезе вътре. Виждах през прозореца как извършва обичайните процедури.

Не стъпвах за първи път във военна база, но всеки път се чувствах като току-що заловен престъпник. Може би така трябваше и да бъде? Най-накрая офицерът излезе и ми подаде документите.

Поех към портала. Бях плувнал в пот. Щом зелените стоманени врати се отдръпнаха, натиснах рязко газта. Гумите изсвистяха и колата се стрелна в строго забранената зона.

В последно време сънувах кошмари, в които ме нападаха някакви същества. Аз уж замахвах срещу тях, но ръцете ми безсилно се отпускаха. Сега изпитвах същото чувство. Колата като че се движеше от самосебе си и неумолимо ме водеше към неизвестността.

Малко се поуспокоих, когато навлязох в безлюдната охранявана територия. Никога не съм обичал военните. Но сега тяхното присъствие ми вдъхна увереност. Отворих кутия “Кола” и излях съдържанието ѝ в стомаха си. Почувствах се по-добре.

“Продължавате, докато стигнете първото разклонение и поемате по него. То ще ви отведе където трябва. Вдясно. Вдясно!” – спомних си нетърпящото възражение нареждане на военния.

Бях изминал повече от петдесет километра по безлюдното шосе и напразно се вирах да забележа някъде постройки, бункери или нещо подобно. Небето продължаваше да е все така еднообразно, сиво и навъсено. Беше сухо, нямаше намерение да вали. Хоризонтът бе близо и създаваше илюзията за свършек на света.

Наново се заредиха участъци от пътя, заобиколени отляво и отдясно с писти тревни полета. По този забравен от бога път наистина никой не се движеше.

Освен мен.

Имах чувството, че това пътуване няма да има край. Тъкмо щях да спра, за да реша дали изобщо да продължам, когато съзрях разклонението. Намалих рязко и поех по черния път.

След няколко километра по лъкатушещите грапавини се приближих до малка, ниска, некултивирана горичка.

Нервите ми бяха опънати до скъсване. Очаквах всеки момент срещу мен да изскочат въоръжени войници или да попадна на силов на междуконтинентална ракета. Но вместо това пред очите ми се появи малка едноетажна постройка с плосък покрив, подобна на полска хижа. Понечих да продължа, но пътят свършваше. Вероятно се бях заблудил.

В последния момент забелязах полупрегърбен възрастен човек, който метеше двора. Излязох от колата и се запътих към него. Странно ми се видя присъствието на човешко същество тук, на края на света. Заговорих високо, но бавно, с нервен глас:

– Извинете, но имам чувството, че съм се заблудил. Тук някъде би трябвало да се намира голяма военна база. Или съм обърнал пътя, или зрението ми изневерява. Случайно да имате представа как бих могъл да се добера до там?

Всъщност човекът не беше толкова стар, както ми се стори отначло. Косата му бе прошарена. Беше облечен с кафяв домашен пуловер, сив сукнян панталон, а на краката си бе нахлузил чехли. Лицето му бе прорязано от множество бръчки. Но беше гладко избръснат и нямаше вид на градинар.

Той подпря метлата, внимателно ме изгледа, после се засуети и ми кимна да се приближа.

– Нещо за пиене?

– Всъщност не, благодаря! – отговорих, докато трескаво се оглеждах наоколо.

– Ще направя кафе. Тук рядко ни идват гости.

Опитвах се да свикна с обстановката. Не бях усетил как съм се озовал вътре.

Независимо че отвън къщата ми се стори малка, установих, че се намирам в просторна, светла и модерна гостна. Цялата предна част на помещението (която не се виждаше от пътя, защото беше с изглед на югоизток) представяваше огромен прозорец. Започваше от тавана и стигаше до пода. Бяхме влезли през остъклена плъзгаща врата, монтирана почти в средата на този прозорец. Отдясно имаше още един, по-малък прозорец. Подът бе направен от полиран, лъскав мрамор. Аз седях в меко кресло, тапицирано със зеленикавокафява кожа. Зад мен в

разкошна саксия, бе изложил на показ яркозелените си листа огромен фикус. Точно срещу мен на стената висеше тънък телевизионен екран с размерите на фототапет. Вляво от мен оставаше широка летяща врата от естествено дърво. (Явно водеше към помещенията в къщата.)

Бях озадачен от мебелировката. Представата ми за военна база не се връзваше с това цивилно жилище тук, на края на света. Помислих си, че халюцинирам. Възможно бе. Пътуването беше дълго и бях изтощен.

Винаги се получава така. Мислиш си, че си подготвен за някакво събитие, а действителността се оказва друга. В такива моменти помага единствено опитът.

Франк донесе димящата напитка. Аз седях като на тръни и побързах да отпия. Искаше ми се да свърша колкото се може по-бързо и да се махам оттук. Не се чувствах никак комфортно в тази комфортна обстановка!

След неколкominутен разговор на общи теми – за пътуването, за времето, пристъпих директно към темата:

– Господин Франк, в редакцията на *ИК*, а и не само там, са сериозно обезпокоени от новината, че тук се правят експерименти с роботи за военни цели. Опитите са в много напреднала фаза. Ние разбираме, че правителството стои зад вас и ви подкрепя, но липсата на достатъчно информация, която да успокои общественото мнение, ни кара да мислим, че нещата тук не са много лицеприятни. Разбираме, че трябва да съществува военна тайна, но данъкоплатците са в правото си да знаят какво се прави с парите им и дали резултатът от експериментите няма в крайна сметка да се обърне срещу самите тях.

Изстрелях всичко това на един дъх и изпуснах въздуха от гърдите си.

Франк се замисли. Усмихна се. После се намръщи. Стана. Отиде до прозореца.

Оказа се, че военната база на Голямото плато не е военна база! Във всеки случай не била типичната военна база. Тук не били струпани войски и оръжия. Ставало дума за филиал на частна фирма, която бе поискала от правителството помощ за охрана на своята дейност. В замяна предлагала достъп до своите разработки и при интерес от отсрещната страна поемала задължението да ги пригажда технологично за нуждите на отбраната.

Франк продължи да разсейва съмненията ми:

– Разбира се, бихме могли и сами да си организираме охраната, но това ще ни коства неимоверни разходи. Предпочитаме да влагаме парите си в изследвания. Може да прозвучи предвзето, но ние постигнахме сериозни успехи в областта на биотехнологиите. Това,

което правим в нашите лаборатории, е на светлинни години напред в сравнение с конкуренцията. Не бихме си позволили лукса да изгубим аванса, само защото не сме взели достатъчно предпазни мерки.

– Покажете ми нещо, което да ме накара да ви повярвам. До този момент мислех, че тук се произвеждат сложни оръжия, машини, предназначени да водят успешни бойни действия. Нещо като самоходни бронирани роботи. Колко напред в усъвършенстването им може да се стигне, ако изобщо предметът на дейността ви съвпада с моите предварителни представи?

– Признавам, че една от причините, поради които се съгласихме да ви допуснем тук, е нуждата от реклама на продукцията ни. Поначало няхмахме намерение да правим каквито и да са изявления в пресата. Смятаме, че все още не можем да предложим на пазара готов продукт с необходимите потребителски качества. Но събитията ни пришпорват. Отнякъде изтича информация – факт, който ни принуждава да заемем отбранителна позиция. Точно сега най-малко имаме нужда от публично разгласяване и рекламиране на нашите произведения. Разберете, нямаме нищо против пресата и рекламата, но си имаме правото на тайна.

– Какво общо има това с оръжията, предназначени да убиват? – не се оставях да ме подвеждат аз. – Как ще се оправдаете за разработките си, насочени срещу живота? Колкото и да са секретни те, не би трябвало да остават извън контрол. Как ще оправдаете поведението си в този смисъл?

Франк се замисли. Много дълго. После се загледа в мен. Много дълго. Накрая като че взе важно решение.

– Оръжията са голяма напаст – философски отбеляза той. – Лично аз никога не бих се заел с направата им. МА-УНИ! – извика той към някого в къщата. – Почерпи госта с нещо, направи ни по един коктейл. Каквото решиш, ти знаеш...

Огледах се, за да видя към кого беше насочена тази настойчива молба. Не видях никого.

– Вероятно смятате, че се опитвам да се измъкна от отговорност, като демонстрирам единствено отрицателното си отношение към военните разработки. Сигурно си мислите, че ще изтъкна ред причини, които ме карат да правя компромиси със съвестта си. Разбира се, бих могъл да заявя, че все някой трябва да произвежда оръжия и няма причини този някой да не съм аз. Или друга хипотеза: оръжието е нужно за защитата на интересите на обществото – точен еквивалент на вашите разбирания. Така че не се налага да търся морално оправдание. Но не мислете, че тук се правят някакви много специални оръжия. Не, ние разработваме отделни компоненти, а не цялостно оборудване. Ако

питате мен, бъдещето на оръжията е в създаването на такива системи, които не засягат живота на човека, а само временно го обезвреждат. Аз съм изцяло ”за” хуманните оръжия, ако изобщо трябва да има оръжия.

Покрай мен мина лека сянка и застана пред масичката. Някаква млада жена се наведе и ни поднесе напитки.

– Запознайте се с дъщеря ми – предложи Франк.

– МА-УНИ – кимна тя.

– О, е... Макс.

Не успях да я разгледам. Ниското утринно слънце блестеше право в очите ми. Замижах и извих за момент глава. Когато отново ги отворих, нея вече я нямаше

Дъщеря ли, рекох си. Сигурно искаше да каже внучка. Знаем ги ние тези дъщери. Със същия успех би могла да му бъде племенница или вуйна. И изобщо какво прави тази красавица сама тук – на края на света?

– Нима смятате, че едно оръжие може действително да бъде хуманно? – Залових се за последните му думи. – Самият факт, че става дума за оръжие, изключва всякаква хуманност. Двете понятия са несъвместими. Лично аз не мога да си представя такова словосъчетание. Как ще го коментирате?

Старият ме наблюдаваше внимателно. Когато го попитах, той отклони поглед и заговори отново:

– Мирът няма алтернатива. Но за да достигнем до него, трябва да преминем през няколко необходими етапа. Съкращаването на оръжията е ефективно, но не и необратимо решение. Оръжия е имало и винаги ще има. Следователно единственият път към действителното решаване на проблема е постепенният отказ от смъртоносни оръжия. Засега се работи върху системи, които парализират, но не убиват. Целта е неприятелят да се извади временно от строя, докато не бъде постигнато едно или друго преимущество. Най-сериозният проблем е да се постигне ефект на неутрализиране без вредни последици за противника. Неговата жизнеспособност, физическо и психическо състояние не трябва да пострада. Идеалният вариант би бил, ако единствено подобно хуманно оръжие остане в арсеналите на воюващите страни.

За съжаление, не познавах проблема отблизо и не можех да му опонирам. Но не бях съгласен, че оръжията трябва да остават като средство за решаване на спорове. Това не променяше същността на въпроса. Наличието на оръжие винаги може да изкуши този, който го притежава, да го използва. Освен това какви са гаранциите, че едно хуманно оръжие не би могло с незначителни подобрения да се превърне в нехуманно и в най-неочаквания момент да посее ужас и смърт?

Споделих гласно тези си мисли.

– Значи искате да ме убедите, че компонентите, които разработвате, отговарят тъкмо на тези условия – хуманност и безобидност. В същото време твърдите, че не можете да ми покажете образци от последната си техника поради изискването за секретност. Може и така да е, но как да обяснявам това на обикновените хорица?

Поглеждайки намръщено часовника си, Франк отвърна, по-скоро на себе си:

– От дълго време търся решение на този проблем... Всъщност, двоумях се дали да ви разведа из базата. Но няма да го направя. – Той се изправи.

– Защото за вас вече сторих повече. Много повече. Показах ви това, което действително трябва да се види и което никой друг досега не е виждал.

Той седна, въздъхна и заговори:

– Имайте ми доверие. В областта на военното производство ние имаме странични интереси. Нашата дейност е насочена към гражданския пазар. Ако имате особени претенции към военните, ще трябва да насочите търсенията си към други фирми. Постарах се да ви бъда полезен.

И рязко стана.

Трябваше да стана и аз. Точка.

Сбогувахме се. Запалих колата и поех по един по-пряк и спокоен път.

След като се прибрах у дома, звъннах на Боби и му изпратих готовата статия. Скелетът ѝ се бе оформил в главата ми още докато пътувах обратно. Не беше проблем да я набера за броени минути. С две думи: свърших си работата и можех спокойно да продължа заниманията си по древноегипетска история. Интересуваше ме отношението на египтяните към безсмъртието и идеята за възкресението, намерила израз в създаването на техните пищни гробници.

На душата ми бе спокойно. Бях решил мимолетния си проблем без неприятни усложнения и полагах усилия да забравя за случката.

Но последните думи на Франк не излизаха от главата ми. Какво имаше предвид, когато уж случайно ми подхвърли, че ми е показал много повече? "Много повече" какво? Тук се криеше някакво послание. Нали не успях да видя нито един от онези продукти, които фирмата разработваше? А старият твърдеше точно обратното. Не можеше да ме лъже, камо ли самият той да се заблуждава. Значи съм видял нещо, нещо

изключително, което е трябвало да ми направи особено впечатление. Но аз не го бях забелязал...

Прехвърлях в паметта си всичко, на което се бе спряло вниманието ми през тези два дни. През съзнанието ми като на филмова лента премина цялото пътуване: военният пост, пустото шосе, още по-запустялото летище, неочакваното разклонение, самотната вила, странният старец и тъй нататък. Уморяваше ме тази неравна борба със спомените. Постепенно се унесох в сън.

Но не ми бе съдено да се тревожа дълго. Боби се оказа доволен от работата ми не защото проблемите около базата се решиха като с магическа пръчка, а защото него го бяха оставили на мира. Аз също бях доволен. Получих си хонорара и за известно време престанах да се грижа за пари. Впрочем след моята публикация се появиха и съобщения за други фирми, работещи по подобен начин, под закрилата на правителството. Те, от своя страна, произвеждаха други видове любопитни неща. Нека колегите ми се позанимаят с тях. Аз си бях свършил работата.

Постепенно тайнственият ореол около този случай избледня. Обществеността малко по малко си изясни обстановката и се успокои. Междувременно се получиха сведения и от други източници, подкрепящи в общи линии моята теза: опасност, поне в предположения вид, не съществуваше. Тревогата бе фалшива. Вече никой не вярваше, че мълвата за човекоподобните, сеещи смърт, работи трябва да се приема насериозно.

Е, проведох собствено импровизирано разследване, за да ми е чиста съвестта. Прочух кои фирми търгуват с моя бивш събеседник.

Резултатите стояха пред мен. Оказа се, че това са здравни институти, както и производители на медицинска апаратура. Стоката, която купуваха, действително бе на свръхтехнологично равнище. Преобладаваха теоретичните разработки, но се срещаха и готови за пряка употреба изделия – изкуствени кости, протези, изкуствени органи – сърца, бъбреци и други подобни, предназначени за трансплантации в специализираните клиники.

Що се отнася до военното производство, фирмата предлагаше също сериозна стока: системи с изкуствен интелект за управление на безпилотни изстребители и бомбардировачи, командни пултове за управление на цели армии, натъкани в обикновени дипломатически куфарчета и какви ли още не хитроумни изобретения. Обаче така и не успях да открия нещо, наподобяващо и в най-малка степен човекоподобен робот.

Занизаха се дни на спокойно задълбочаване в сухите текстове на философската класика. Винаги ми доставяше удоволствие да се връщам отново към теми, които само привидно ми се струваха изчерпани. С всеки нов прочит откривах нови хоризонти на мисълта, изяснявах ми се понятия, смисълът на които до този момент ми се изплъзваше. Трудно бе само в началото, когато материята беше нова и непозната. Тогава четенето напредваше бавно, имах чувството, че изучавам чужд език.

Рядко ставах от леглото. Заниманията дотолкова ме увлякоха, че ми бе досадно всяко задължение, което не бе пряко свързано с тях. Тежеше ми обличането, правенето на закуски, обеда и вечери, пазаруването, прането. Колко хубаво би било, ако някой друг вършеше тази досадна работа! Спокойно можех да си наема камериерка, готвачка, секретарка. (Като непознатата в дома на Франк.) Искаше ми се да усещам присъствието на човек у дома си.

Един ден не издържах на самотата и излязох да се поразходя. Бях решил да посетя някое барче и да оставя случая да се позанимае вместо мен. Не ми вървеше с жените. Не можех да разбера причината. Те ме намираха за привлекателен. Но когато правех опит за сближение, се отдръпваха от мен като от прокажен. Отначало имах претенции. Опитвах се да избирам. Но след серия неуспешни опити възискателността ми ме напусна и аз останах сам с отчаянието. Както и да е. След известен период на депресия успях да се примиря с не съвсем нормалното положение. Понякога се питах дали да не изхвърля всички философски книги от дома си. Явно те ми пречеха да гледам по-прагматично на живота.

Не ми провървя и този път. Въздъгнах, станах и си тръгнах. Когато преминах покрай стъклената витрина на поредния магазин, погледът ми случайно попадна върху няколкото пластмасови манекена, рекламиращи дамски дрехи. Мъжките погледи имат тази особеност – женските прелести ги привличат автоматично, дори когато мъжът си мисли за друго.

Трепнах.

Гледах полуголите застинали тела и не можех да си обясня защо стоя тук като хипнотизиран. Някаква асоциация се опитваше да си пробие път в съзнанието ми, но не успяваше. Времето минаваше, а минавачите ме заглеждаха. Някои се поусмихваха.

Положих усилие на волята, тръснах глава и бавно се отдалечих. На едно кръстовище едва не ме сгази кола. Шофьорът ядосано изруга. Прибрах се в къщи, плувнал в пот. Бях намерил отговора на загадката.

Направих си питие и се загледах невидждащо в светлините на небостъргачите отсреща. Спомних си много ясно следното – слънцето ми

бе попречило. Бях твърде зает с текущия разговор, но подсъзнанието ми не беше пропуснало да отбележи изключително важен факт: дъщерята на Франк бе доста... хубавичка.

ПРЕКАЛЕНО ХУБАВА ЗА ЧОВЕК!

През нощта не можах да заспя. Както и да преподреждах спомените си, прозрението ме караше да държа очите си широко отворени. Франк ми беше дал шанс да проумея истината! Много ясно си спомних думите му: "Показах ви това..." – това, което е трябвало да видя. Направо ми Я беше заврял в очите! А аз не Я бях видял.

Задачата ми беше да следя за присъствието на човекоподобен робот. Човекоподобен! Аз се оглеждах за големи, метални, бронирани, тежки, грубовати и грозни машини. Такива бяха представите ми за роботите. Като юноша бях изчел камари научнофантастична литература. Но съдбата, изглежда, се канеше да ми поднесе най-голямата изненада. Не някъде далеч във времето и пространството, а тук, до мен! И не под формата на мъгляви идеи и фантазии, а като най-непосредствена, физическа реалност!

Още на сутринта започнах отчаяни опити да се свържа с Франк.

Оказа се, че не е толкова просто. Контактите с базата бяха невъзможни и аз се прокллинах, че не съобразих да обсъдя това с учения. Всякакви запитвания, молби и искания се връщаха. Единствената ми надежда оставаше самият Франк, но каква бе гаранцията той да поеме инициативата? Вероятно ме беше забравил. Наистина, можех да опитам чрез Боби, но това би обезсмислило начинанието ми.

Колкото повече времето напредваше, толкова повече отчаянието ми се засилваше. Почти бях изгубил надежда, когато дойде дългоочакваният отговор. Изкъпах се, избръснах се. Взех си дрехи и прибори, необходими за дълъг път. Накрая се почувствах готов. Огледах се, заключих и напуснах града.

След няколкодневно пътуване, изгарящ от нетърпение, заковах спирачки пред малката сгушена постройка.

Седях нерешително в колата и не предприемах нищо. Мина час. Мускулите ми се бяха схванали. Все пак се надигнах, излязох и се насочих натам.

Дворът беше пуст.

След малко забелязах признаци на живот. Навън се бе стъмнило, но вътре светеше.

Когато доближих съвсем, стъклената врата се плъзна и аз прекрачих вътре.

Тогава я видях.

Тя говореше с Франк, спокойно облегната на дивана. При влизането ми те прекъснаха разговора си и обърнаха глави към мен.

– О, Макс! – чух глас. Гласът на Франк. – Влизай! – и той скочи да ме посрещне.

Аз бях втренчил поглед в нея. Изживявах шок.

Примигнах и отворих отново очи. Цялата мебелировка в стаята ми се стори бледа и невзрачна, интериорът – избелял, цветовете му – загубили сочността си. Този път слънцето не ми пречеше и аз виждах МА-УНИ добре. Диамант в кутийка – най-точното сравнение!

Срещу мен, спокойно облегнато на дивана, седеше някакво... СЪЩЕСТВО. Подобие на жена. Наблюдаваше ме с яркосини очи, не поголеми от очите на кошута. Лицето и бе приело израз на учудване: така гледа човек, когато е изненадан от нещо, което не го застрашава. Пропорциите на това лице бяха неописуеми. Никога през живота си не бях виждал подобно странно изражение. Едва ли бих извърнал глава от него (би било глупаво да се лишавам от подобно зрелище), но погледът ми случайно се плъзна по тялото ѝ и остана там, без да го моля.

Кожата ѝ имаше светлокафяв цвят с млечно-бяла отсянка. Успях да разгледам значителна част от нея “натюр”, защото облеклото, доколкото го имаше, се състоеше единствено от нещо като кожено елече и къси (но действително къси) гашета, изработени от една и съща червена, лъскава материя. Краката бяха напъхани в някакви пантофи. Сигурно на Франк. Пръстите на ръцете ѝ завършваха с маникюр, от дължината на който реших, че не трябва да се доближавам твърде много до нея. С него спокойно можеше да се одере жив лъв.

“Дъщерята”, естествено, имаше коса. По-скоро, подобие на коса. Дълга, не в смисъл спусната по раменете. Е, някои от кичурите ѝ стигаха и до раменете, но поради явно твърдия косъм повечето стърчаха настрана. Цветът ѝ бе пепеляво-златист, но можех да го определя и като сребърнобляскав. Зависеше от ъгъла на пречупване на светлината.

Тя ме гледаше уж със студена учтивост, но лицето ѝ не бе лишено от одухотвореност. Имах усещането, че титулярът тук не е Франк, а тя. Беше се отпуснала спокойно в креслото, но създаваше впечатление, че всеки момент може да скочи с невероятна жизненост.

Отвърнах глава не защото ми омръзна да я гледам. И не от неудобство. (Бях прежалил собствената си глупава физиономия.)

Трябваше за момент да приспособя зрението си към по-естествените обеми, форми и цветове, които ми предлагаше интериорът на помещението.

След като престанах да се задъхвам като риба на сухо, се обърнах към Франк и успях да изрека няколко обичайни слова. Той ми предложи свободно кресло. Седнах. Получих си и чаша, за разнообразие.

– Как пътувахте? Надявам се, че не ви е било скучно? Аз бих се отегчила на ваше място – чух мек, хрипкав глас.

– Мх, добре! – чух се да изричам с мъка. – Удоволствие е да се пътува по пуст и тайнствен път... Особено когато знаеш, че ти предстои приятна среща. – Бях решил да се държа като бавноразвиващ се. Но гласът ѝ определено ми харесваше. Все едно, че ближех мед.

– О, и аз имам желание да пътувам! Но татко не ми разрешава. Съществувала опасност да ме срещнат недоброжелатели. В тези несигурни времена...

Настъпи неловка пауза. Но не дълга. И не за мен. Погледях я скришом. Не можех лесно да свикна с телесните пропорции на това нечовешко същество. Имаше ужасно тънко кръстче!

– Очаквахме те с нетърпение. Тук идват малко външни хора. Не се оплакваме, живеем спокойно, но изолирано от външния свят. Радваме се, когато някой ни дойде на гости, нали мила?

– Разбира се! Ще приготвя нещо специално за случая.

МА-УНИ стана и мина покрай мен. Проследих я с жаден поглед. Бедра – слаби и стройни като нейните, не бих могъл да си представя, преди да ги видя. ”Априорен наглед” за тях не важеше, Кант да ме извинява.

– Ти си чудесен репортер. Прочетох статията ти. Аз самият не бих могъл да я напиша по-добре...

Влезе МА-УНИ. В ръцете си държеше метална табла. Заобиколи масата и започна внимателно да поставя стъкларията върху огледалния ѝ плот. От унеса ме извади боботенето на старческия глас:

– ...Особено ми допаднаха онези места, в които си описал нуждата от използването на изкуствените органи. Сега не можем да се отървем от заявки.

Не знаех дали да се радвам. От една страна, бях допуснал грешка. Рекламирах без изрична поръчка. Не че беше забранено, лично аз няхах изгода. От друга – направил бях добро и по поведението на стария разбирах, че няма да остана дълго невъзнаграден. Хора като него разбираха от услуги. Аз вече се чувствах възнаграден. Възможността да съзерцавам това Чудо тук ми беше наградата.

Домакинята ни привърши със сервирането, покани ни да си вземем чашите и седна по турски на дивана. Не можех да не я погледна между краката в този точно момент. Франк каза:

– Наздраве, за нашия гост!

Взех си чаша. Пиех някакъв коктейл. Беше чудесен.

– Чудесен е! – похвалих домакинята. Тя пиеше странна синя течност, наливайки си от тънка, лъскава кутийка.

Разговорът ни, който знае защо, се завъртя около моя живот. Обрисовах го в общо линии или поне така, както исках да е протекъл, споменах за работата си в ИК, която май бе поприключила, макар че Боби нямаше нищо против да ме задържи. Споменах за интересите си към философията, правото, изкуството. Говорех, като със шестото си чувство следях за реакцията, която моите думи предизвикваха у тях. Бях сладкодумен разказвач и точно в този момент показах прилична форма.

Събеседниците ми ме слушаха с интерес. Приятно ми бе да съм обект на внимание, особено от страна на МА-УНИ. Избягвах да гледам към нея – красотата ѝ бе умопомрачителна.

Но като че ли много по-внимателно ме слушаше самият Франк. Той бе крайно любезен, но ми задаваше насочващи въпроси. Въпреки старанието си, не успях да прозра какво целеше. Всъщност вече ми беше все едно. Не изпълнявах тайна мисия, а и МА-УНИ ме гледаше така възбуждащо!

По някое време тя стана, извини се и излезе.

– Чудесна е. – не скри възхищението си Франк. Бях съгласен. Обърна се към мен и каза: – Жалко, че съм толкова стар и няма да мога да ѝ бъда дълго време полезен. А тя има нужда от подкрепа...

Мълчах. Франк надигна чашата, пийна малко и я остави.

– МА-УНИ е моята гордост. След като се върна тук по своя инициатива, значи... Не можехме да поканим случаен човек. Необходим ни бе независим в убежденията си, сериозен и саможив. Ти се оказва точно такъв.

Бях поласкан. Но и притеснен.

Старият отпи от пиетието си.

– МА-УНИ не е човек.

Преглътнах. Възразах:

– Не мога да повярвам! И това е... само една машина?!

Франк застина неподвижен. После недоволно поклати глава:

– Не, не и не! МА-УНИ не е машина. Точно в това се опитвам да убедя хората. Но примитивизмът в мисленето трудно се изкоренява.

Мълчах. Друго не ми дойде наум.

МА-УНИ влезе в стаята.

– Смятаме да ни погостуваш. Не можеш да отречеш, че тук ще ти е интересно. Ние ще се погрижим нищо да не ти липсва.

МА-УНИ ни погледна и като разбра, че бяхме минали на “ти”, пое инициативата:

– Остани, моля те! Никога не сме имали гости.

Като усети одобрителния поглед на Франк, тя скочи и каза:

– Ела, ще ти покажа стаята.

Отвън вилата изглеждаше малка и затова се учудих, когато видях многостайно, добре обзаведено жилище. Преминахме по малък коридор. Погледът ми се спря на ярко осветен кабинет, чиито стени от тъмен махагон бяха покрити от долу до горе с книги.

– Тук живее татко – сподели МА-УНИ.

Вляво остана затворена бяла врата.

– Тук живея аз – каза тя. – А, ето я и твоята стая. Мъничка е, но се надяваме да ти хареса.

Хареса ми. Стаята беше светла, имаше спалня, шкафче, масичка, гардероб, огледала и куп необходими дреболии.

Върнахме се. МА-УНИ вървеше пред мен.

По обратния път от другата страна на коридора съзрях кухненско помещение с барплот и външна врата, водеща към гараж.

– Показах му стаята. Нали я хареса, Макс?

Подлудяваше ме тази нейна естественост! Не бе редно един робот да мисли и да се държи като човек.

– Значи, разбрахме се – рече Франк. – Иска ми се да си почина, да поживея малко и аз като човек, в човешка компания. Времето за почивка най-сетне настъпи.

– Тя знае ли, че е робот? – попитах тихо. МА-УНИ беше излязла. Откъм кухнята се разнесоха апетитни аромати.

Франк ме погледна учудено:

Разбира се! Никога не сме крили от нея. Впрочем този факт не й прави особено впечатление. Дори се гордее с него!

– На колко години е, ако може така да се каже?

– На две. Но по отношение на умственото си развитие отговаря на двадесет.

Умислих се. Според външния ѝ вид – дрехи, маниери, можеше да и дам двайсет. Или не, петнайсет, трийсет може би? Разсъждаваше като четирийсетгодишна. По дяволите! По външността не можех да определя възрастта ѝ.

– Значи не се притеснява от това, че е робот?

– Не. Щом е робот, значи е робот. Какво толкова има да му мисли? Така смята тя. А, ето я и нея – завърши той.

МА-УНИ се показва на вратата.

– Свърших с домакинската “робия”! Отивам да се изкъпя.

И изчезна.

Замалко да я последвам. Разбира се, с чисто научна цел. Интересно ми беше да видя как робот като нея се къпе.

– Няма ли да я хване ръждата?

Успях да го разсмея. И себе си. Макар че съвсем не ми беше до смях. Но атмосферата се поразведри. Изпуснах въздуха от гърдите си.

– Не е направена от желязо. Наивно би било да се мисли. Тялото ѝ е изградено от органичноподобни структури... Не знам как да ти обясня. Представи си пластмаса или метал, но меки и еластични като гума. Тези структури се саморазвиват във форми, като следват алгоритъма, който предварително сме им задали. Нещо като генетичен код. Доста е сложно...

Франк помълча малко, като че ли се опитваше да преведе на разбираем за мен език специалните понятия.

– ...Терминът ”сглобим” тук не е особено подходящ. Представи си своето тяло, но само с един бъбрек. Ако вземем бъбрек от донор и го имплантираме в тялото ти, ще имаш два бъбрека. В този случай казваме, че си опериран, а не сглобен. Нещо подобно правим и с нея. С тази разлика, че вместо естествени органи използваме изкуствени, създадени специално за целта.

– Значи сте успели да създадете тяло, изкуствено тяло, тоест цяло човешко, но изкуствено тяло. Невероятно! Че толкова ли е лесно? – Главата ми бучеше. Не ѝ обръщах внимание.

– Сега вече, да. Всъщност, ние сме в по-благоприятни позиции от природата. Имаме готовия образец. Но не копирахме с абсолютна точност човешкото тяло. Тръгнахме по друг път. Стилизирахме. Премагнахме от него всичко, което ни се стори излишно. Така например МА-УНИ не притежава храносмилателна система...

– Видях я да пие. Или това е било само камуфлаж?

– Не. Глупаво би било. Вярно, тя има нещо като стомах. Но ние го наричаме ”резервоар”. МА-УНИ поема храна, пригодена специално за нейния организъм. Тази храна или гориво, както искаш го наричай, има свойството да се разгражда, превръщайки се в чиста енергия. Така организъмът ѝ не се товари с преработката и изхвърлянето на отпадъци. Затова не ѝ е необходима и отделителна система. Оппростихме максимално тялото и я избавихме от някои неприятни емоции и деликатни проблеми, с каквито ние, хората, непрекъснато се сблъскваме. Все пак тя е изкуствено същество и е необходимо да бъде по-свършена от нас. Иначе какъв смисъл би имало от създаването ѝ?

– Означаваше ли това, че тя е жена само на външен вид? – въпроса зададох нехайно.

– Не, по отношение на другите функции тялото ѝ наподобява човешкото. Има всичко, което е характерно за женското тяло. Е, не може да ражда. Поне в класическия смисъл на това понятие.

Появи се и самата МА-УНИ. Влезе в хола, като си оправяше косата.

– Освен това лесно си поддържа външността. Достатъчен ѝ е кратък микровълнов душ и е като нова.

– Говориш по мой адрес, когато ме няма? – Тя го погледна укорително. После погледна мен. Извинително.

След вечерята МА-УНИ започна да събира всичко разхвърляно по масата. Гледах изящните, плавни движения на дългите ѝ тънки пръсти. Опитвах се да свикна с мисълта, че наблюдавам движения не на ръце от кожа, кости и плът, а от пластмаса, метал или дявол знае какво. Поне такива бяха моите представи за изкуствената плът до този момент.

Виждал бях движения на роботизирани манипулатори в завод за битова техника. Това, което привличаше погледа ми сега, по богатство, изразителност и естественост нямаше нищо общо с грубите и недоцялани движения в цеховете. С изключителен финес и чувство направляваше ръцете си МА-УНИ. Тя не просто ги местеше. Тя свещенодействаше. Пръстите ѝ изпълняваха ритуал. Движенията бяха изразителни, стегнати, точни, макар че лесно можеха да се разчленят на множество по-прости движения. Но това им придаваше своеобразен чар, а и не всякога бе възможно да се забележи. Ако не се задълбочавах в наблюденията си, едва ли щях да ги отлича от движенията на коя и да е нормална жена.

Старият продължи разсъжденията си. За сетен път се убедих, че чете мислите ми.

– Привлекателна е, нали? – МА-УНИ беше излязла. – Външността ѝ може да ти се стори доста стилизирана. Трудно е една естествена жена да бъде красива. Природата рядко позволява. С МА-УНИ ние започнахме, така да се каже, начисто. Може би ще попиташ защо му е на един робот човекоподобна външност?

Може би щях да попитам. Ако бях успял да помисля и за това.

– Съобразявахме се с два основни критерия. Човешкото тяло е образец за съвършенство. Природата доста се е постарала, докато се добере до най-сполучливия вариант.

Франк стана и се поразходи.

– МА-УНИ се подготвя да живее сред хора и трябва да се чувства като сред свои. Иначе рискуваме да я отдалечим от човешката природа. Правила сме стотици и хиляди преработки в биокинематичните ѝ

програми, само защото не харесвахме начина, по който МА-УНИ стоеше, ходеше, говореше. Извайвахме образа ѝ сантиметър по сантиметър. Всяка мимика на лицето ѝ трябваше да бъде изразителна. Сега МА-УНИ не може да направи некрасиво движение, да застане в некрасива поза. Тя не знае как да го направи.

Сякаш за да потвърди думите му, МА-УНИ се появи на вратата и с ефективна походка на манекенка прекоси стаята, като седна в креслото точно срещу мен, кръстосвайки кльощавите си бедра. Подпря глава с ръка и се наклони да слуша.

Говорихме за незначителни неща, после дойде нощта. Любезните ми домакини ме изпратиха до стаята, пожелаха ми приятни сънища и с най-добри чувства се разделихме. Аз постоях известно време прав в стаята, после дисциплинирано си оправих леглото, съблякох се и легнах.

През нощта сънувах кошмари. Непрекъснато се налагаше да бягам от сгромолясващи се сгради. Те изпълваха въздуха наоколо с пушек и пепел. Гърдите ми пареха от остра болка. Някой дереше късове от тялото ми. Чувствах как се разпарям като парче прогнил плат. Накрая този някой ме разкъса и ме хвърли в нищото.

Не можех да спя повече. Сkochих, облякох се набързо, излязох и се поразходих навън.

Беше хладно и мъгливо, но свежо ранно утро. Вдишвах кристалния въздух и аромата на полски тревни и необезпокояван от никого, разгледах местността.

Резиденцията на Франк беше разположена в местност без природни забележителности. Пусто, почти равно поле, с едва-едва поникнала трева, се сливаше с близкото небе. Оттатък ниската хълмвероятно се криеше градчето. Отдясно беше пустош, равнина, чийто край не се виждаше.

Привикнах към пейзажа и не ми правеше впечатление. Дори напротив. Харесваше ми близостта до хоризонта, до природата. В града – сред множество хора и сгради – се чувствах по-самотен.

След няколко седмици вече бях посвикнал с магнетичното присъствие на МА-УНИ (ако изобщо можеше да се свикне с подобно нещо). Сутрин се поздравявахме учтиво, закусвахме, след което всеки си вършеше работата. Това важеше най-вече за стария Франк. МА-УНИ също имаше задължения. Аз пък се стараех моето присъствие да не пречи на заниманията им. Въплътих се в ролята на сянка, която да е навсякъде и в същото време да е никъде. Въпроси не бързах да задавам. Отговорите щяха да дойдат сами.

Пролетта беше в разгара си. Любимо занимание ми бе да изнеса три сгъваеми стола и масичка върху тревата, да наредя върху покривката нещо топло за закуска и студено за пиене, да заема възможно най-небрежната поза, да беседваме за уж дребни неща и, естествено, да Я наблюдавам. Почти всяка сутрин МА-УНИ се появяваше с нова визия. И аз се запитвах: това вчерашната кукла ли е? Дали старият не е решил да ме сюрпризира с някое ново свое изобретение? Докато не осъзнаех, че именно МА-УНИ се разхожда пред мен, но с променена до неузнаваемост външност. Тази сутрин например се бе пременила в стила на модата от “шейсетте”: минижуп и навряна под широкия кожен колан фланелка. Черната ѝ (този път) коса бе оформена на бретон, стигащ почти до миглите. Навярно ѝ пречеше да гледа, но едва ли щеше да ме послуша, ако ѝ направех забележка.

Разменяхме информация за времето, за плановете ни за днес. МА-УНИ говореше изразително и с акцент, наблягаше на думите, които според нея би трябвало да са най-важните в съжденията. Жестовете, мимиките, позата ѝ бяха в синхрон с това, което казваше. Очите ѝ непрекъснато се движеха насам-натам, тя ту ги отваряше нашироко, ту ги присвиваше, ту ги въртеше във всички посоки. Ръцете ѝ постоянно бяха в движение. Те се разтваряха, прибираха, извиваха, протягаха и отдръпваха. Цялото ѝ тяло се движеше – усукваше, огъваше, подскачаше. Опитвах се да намеря понятие, с което да отразя впечатленията си от държането и. Изборът ми попадна на “танцуваше”, или на “играеше театър”.

През последните дни старият бе зает с проблемите около изкуствения мозък и отсъстваше често. Само от време на време ни гледаше от екрана със зачервените си очи. Така че двамата с “дъщеря” му оставахме единствените обитатели на тази самотна постройка.

В такива моменти двамата с нея излизахме на разходка. Цяло преживяване бе да се наблюдава походката на МА-УНИ. Тя не стъпваше нормално, а леко скокливо, на пръсти, сякаш на краката си имаше надянати пружини.

Наблюдавах я внимателно. Движеше се изправено, с нерв, като гимнастичка. Стъпваше почти на пръсти и на всяка крачка леко пружинираше. Мускулите на краката ѝ се напрягаха, релефът им се очертаваше ясно и аз се заглеждах в тях по-дълго от обикновено.

Понякога се отклонявахме от кафявия път и се разхождахме по изпъстрените с цветя поляни. МА-УНИ скачаше и се въртеше насам-натам като шура, а тялото ѝ ме изненадваше с нови, непривични за човешката физика пози. Кръстчето ѝ бе отчайващо тъничко и аз се

страхувах, че при по-рязко движение може да се прекърши на две. Гледаше ме изпитателно, замръзнала в неочаквана стойка, за да прецени ефекта, който смяташе, че поражда у мен. След това се търкулваше през глава, започваше да ходи на ръце, да лази като скаут, да демонстрира балетни стъпки, като не спираше да ми говори. Когато минавахме покрай някое по-високо и самотно дърво, не пропускаше възможността да се покатери по него. Така и не успях да разбера що за робот е това. Понякога разсъждаваше по-мъдро от мъдрец, друг път се отдаваше на детски шуротии.

Изобщо създаваше впечатление, че върши това, което ѝ се иска, без да се съобразява с условности. Често я виждах как шляпа из калните локви с босите си крака. Доставяло ѝ голямо удоволствие. Понякога клякаше или направо сядаше в локвата, пляскаше с ръце и се заливяше от смях. Аз стърчах с чадър около нея, треперех от студ и се чудех как да постъпя. Най-накрая тя се изправяше и изтръскваше полепналата кал от тялото си. След това прекрочваше локвата и продължаваше по пътя, разговаряйки с мен за нещо си.

Трябваше да си призная: самочувствието ми на *хомо сапиенс* сериозно бе разклатено след запознанството ми с МА-УНИ. Чувствах се депресиран, унижен в най-висша степен, непълноценен и като мъж, и като човек. “Създадена е от човек, следователно е с ограничени възможности”, си мислех аз. А това обстоятелство естествено би трябвало да ме накара да се чувствам по-издигнат, по-одухотворен. Не исках да се принизявам дотам, най-съкровеният обект на моите мечти да се окаже робот, колкото и съвършен да е той. Трябваше да поддържам психиката си в нужната кондиция.

Спомените за жени в живота ми бяха поизбледнели. Отдавна се бях отрекъл от традиционния за един мъж начин на общуване с жените и на негово място си бях изградил нов стереотип. В известна степен се гордеех с постижението си, чувствах се независим и се надявах, че в кризисни ситуации ще съумея да се справя чрез прилагането на разумен подход към проблема. Когато срещнех недостъпна жена, си казвах: ”Какво пък, това е само една жена.” Прилагах и други психологически трикове. Възбудата ми спадаше и аз започвах да си мисля за нещо друго. Изобщо философията ми помагаше да се отърсвам навреме от безмислените и безполезни преследвания на непостижими цели.

С МА-УНИ реших да постъпя по същия начин. Стараех се да не обръщам внимание на качествата ѝ, поне дотолкова, доколкото нямаше да навреди на чисто личностните ни отношения. Бях учтив с нея, отнасях се сериозно към възникналите около нейното съществуване проблеми. А проблеми с МА-УНИ – колкото щеш. Затова точно тук реших да насоча

удара си. МА-УНИ трябваше да има недостатъци! Аз щях да ги открия и вроденият ми егоизъм щеше да свърши останалото. МА-УНИ нямаше да занимава повече въображението ми.

Малко беше да се каже, че ме харесаха. Франк бе очарован, а МА-УНИ – във възторг. Е, и аз вложих немалко артистизъм в собственото си представяне. Надпреварваха се да отговарят на всичките ми що-годе смислени въпроси. Изобщо, ползвах се с особено внимание, макар че бяха заети до гуша със собствените си дела.

Бяха изминали няколко месеца от престоя ми във вилата. Отнасяха се към мен като към личен приятел, спрямо когото важат с пълна сила правилата на образцовото гостоприемство. Така вероятно разсъждаваше Франк, а МА-УНИ се стараеше да му подражава.

През един почивен ден успях да науча от Франк цялата история около създаването на МА-УНИ. Записвах я и я редактирах, доколкото бе възможно.

– ...Като всяко дете мечтаех да направя нещо велико през живота си. Родил се бях беден. Но това не ми попречи да натрупам състоянието, което притежавам сега.

Скоро открих в себе си таланта, големия талант. Като ти казвам талант, разбирай Талант. Господ ми го изпрати. Но в замяна някак си беше иззел от мъжествеността ми.

Страхувах се от жените. И в същото време ги желяех. За мен те бяха най-тайнствените същества на света. Така постепенно стремежът ми към тях стана основна двигателна сила в живота ми.

Започнах да търся най-прекия път към целта си. По-лесно ми се струваше да си измайсторя сам жена, отколкото да поискам ръката на някое момиче.

Така и направих. Започнах с най-елементарното. Фирмата, която основах, разработваше и продаваше стока, която и тогава, и сега, спокойно може да бъде наречена порнографска. Но само аз си знаех какво правех и защо го правех. За сведение: бях пуснал в производство роботизирано женско тяло, пригодено за интимни преживявания. Струваше скъпо, особено най-съвършеният модел. Но това все пак беше само тяло, без мозък. Продаваше се като топъл хляб. За кратко време успях да натрупам известно състояние.

Тогава реших да се заема сериозно с проблема. Не на шега се зарових в специализираната литература. Изучавах какво ли не: анатомия, компютри, медицина, бионика, кибернетика, психология, социология, изкуство. Постепенно се насочих към фундаменталните науки – физика,

математика. Целта ми беше да преведа всичките знания за човешкия разум и душа на математически език. Не е нужно да ти напомням, че вдъхновението си черпех от женските форми.

Но в един момент осъзнах, че те вече сами по себе си не ме привличат. Знаеш колко пусто е, когато около теб няма сродна душа, с която да общуваш. Затова, в светлината на придобитите от мен знания, започнах да усложнявам своето изобретение. Стигнах обаче до положение, когато то почти не се продаваше. Струваше много скъпо. Затова се ориентирах към пазара за изкуствени органи, заместители на естествените. Тук попаднах в златната среда. Натрупах състояние. Изделията ми ставаха все по-съвършени.

Първоначалното ми занимание, породено от отчаянието, се превърна в сериозен бизнес. В началото чисто емоционален, стремежът ми взе друга насока. Аз си поставих за цел да създам човек, изкуствен човек!

Когато приятелите научиха намеренията ми, решиха, че съм полудял. Затова започнах да действам по-дискретно и внимателно. Не всички, които участват в създаването ѝ, знаят за МА-УНИ! Дори не всички в базата знаят за нея. Вярно, тя е създадена тук, но освен мен за истинската ѝ същност са наясно само няколко души.

За част от персонала “изкуствен човек” означава просто робот. Така мислят чистачките, майсторите, чертожниците, редовите. Малко по-нагоре в йерархията на познанието са разработчиците на отделните възли и детайли. Те смятат, че се разработва робот с рекламна цел. Някои от бившите ми работници попадат в тази категория.

В третата група са хората със сравнително висока квалификация. Те са убедени, че техният труд ще послужи на хората, които имат нужда от изкуствени органи. За тях МА-УНИ е експериментална база, опитен модел, върху който се изпробват различните изкуствени биоелектронни системи. Те смятат, че МА-УНИ се управлява дистанционно. Не бързам да ги изведа от това им заблуждение. Може би ще ме попиташ, имам ли скрупули?

Скрупули нямам. Тези хора са ми като братя, но не бих им казал истината за нищо на света. А заблуждението поддържам с частица истина. МА-УНИ все още е зависима от базата.

Следващата стълбица от йерархията вече знае, че тук се правят сериозни опити с изкуствен мозък. Те участват в разработката му. Но никой от тях не е запознат с резултатите от изследванията. Предпочитат да наричат своята дейност дейност по създаване на изкуствен интелект, поддавайки се на инерцията. А между ”изкуствен мозък” и “изкуствен интелект” разликата е от земята до небето.

В един прекрасен ден почувствах, че повече усилия от моя страна не са вече нужни, че трябва само да се кривне малко встрани, да се помисли по-нестандартно. Другите се бяха впуснали в погрешна посока – не, те просто продължиха по инерция. Пречи им предубеждението, че изкуствен човек не може да бъде създаден. Наивно заблуждение. Освен това много пречи и извечната конфронтация между науката, техниката, изкуството. А трябва да се погледне обобщаващо на проблема, да се съберат в едно цяло постиженията от всички области на живота, всички постижения на културата и да се прецени: не е ли дошъл моментът? Единствен аз спрях и се запитах.

От всички равнища на йерархията само две са запознати с истинската същност на МА-УНИ. Първото вече знае, че тук се правят революционни открития и че целта е да се създаде еквивалент на естествения човек. Това са все специалисти – учени с висока квалификация. Те действително имат понятие от саморазвиваща се по собствен алгоритъм биоелектронна материя. Сред тях има много способни момчета. Но едва най-последното равнище – няколко колеги, които отговарят персонално за комплексната разработка на отделните органи и системи, е запознато с МА-УНИ в подробности. А за някои неща знам само аз.

Загрижен съм за нейното бъдеще. Стар съм и не зная какво я очаква занапред. Засега се утешавам със строгата охрана. Но това състояние на неопределеност не може да продължава до безкрайност. Разходите са големи, а новината се разчува...

– МА-УНИ, ти нали знаеш, че си робот? – я питах, когато оставахме сами. – Как възприемаш света, пречи ли ти тази твоя особеност да общуваш с хората?

– Ами не знам какво да ти отговоря – замисляше се не на шега тя. – Как би трябвало да се чувствам? Зная, че СЪМ! Мен ме има. Какво похубаво от това? И какво значение има дали съм робот, или не? Не зная. Може би ти трябва да ми обясниш. Ако трябва да бъда докрай искрена с теб, мисля, че имам късмет, че съм се родила робот. Ако бях човек, сигурно щях да съм по-нещастна. Като виждам с какви проблеми се сблъскват вие, човеците, настръхвам.

Кожата на МА-УНИ не настръхваше, но както и да е.

Един ден не издържах и запитах Франк каква е причината, поради която имах честта да живея при тях. Не знаех нищо за целта, която преследвах с оставането ми, но се чувствах задължен да се отблагодаря, тук ядях, спях, ползвах консумативи. Исках да направя

нещо, което да бъде от полза за всички ни. Готов бях да върша най-черната работа, само и само да бъда по-близо до нея. Това не му го казах.

Той ме погледна косо и като че се учуди:

– Ами наблюдавай моята работа. Нали такава е твоята работа?

През следващите дни си разработих индивидуална програма, набелязах си въпросите, които ме вълнуваха – най-неотложните, без чиито отговор не можех да премина по-нататък. Вършех бавно и педантично всичко това, защото точно в този момент не биваше да претрупвам работата си. Втори шанс нямаше да ми се удаде.

Един ден Франк и МА-УНИ трябваше да прескочат до базата за някакви тестове. Франк ми подхвърли флашка със записи.

– За да не скучаеш, можеш да разгледаш това.

Оказаха се архивни кадри от създаването на МА-УНИ

И така, оставайки за първи път сам в дома на Франк, набързо направих виртуална екскурзия в експерименталния център на базата...

...В специална неголяма зала, на нисък, бавно въртящ се пиедестал, призрачна статуя отразяваше процеждащата се дневна светлина.

Трябваше да си призная, че структурата на изкуственото тяло бе организирана образцово. Не можеше да се сравни с хаоса от вени, мускули, кости и сухожилия, който цари в чо-вешкото тяло. Тук всичко бе някак си по-прегледно, спретнато, модерно. Всеки отделен орган имаше свой цвят; стомахът – светлосив, енергийната система – жълт, мозъкът – светлосив, дробовите – бял. Мускулите, чудно защо, бяха полупрозрачни. Върху всички вътрешни органи бяха нанесени ярки цветни надписи, следвани от фирмения знак и датата на производството им.

В общи линии изкуственото тяло следваше структурата на човешкия аналог. Не можеше да не ми направи впечатление по-голямата му изчистеност откъм детайли. Имаше скелет от кости с цвят на алуминий. Но не бе копие на човешкия скелет. Бе някак си по-изящен, стилин и съвсем не изглеждаше страшен.

Представете си тяло, изработено от пластмаса, неотлично от човешкото. Представете си, че това тяло се движи, говори, ходи, стои, седи, ръкомаха, гледа, смее се, мисли. То е плътно обхванато от гладка и еластична кожа, прилична на човешката. Тя не се сбръчква на прегъвките, а плавно се свива. По кожата не се виждат белези от съединителни ръбове, както може да се очаква. Любопитният наблюдател ще се запознае със самата изкуствена плът, която не може да се опише с две думи. Самата плът на външен вид, а и при докосване, прилича на нещо средно между гума и дъвка. Формата на всеки мускул

се изчислява прецизно с компютър. Така се придават желаната обемност и релеф на тялото.

Енергията си тялото получава от генератор, поместен в гръдния кош. Условно би могъл да бъде наречен сърце, но не служеше за помпане на кръв. Той преобразуваше попадналата в стомаха ”храна” в чиста енергия. Теглото му надхвърляше теглото на другите органи и затова мястото му бе подбрано така, че да се осигури близостта му до центъра на тежестта. Това е важно за координацията на движенията, особено в безтегловност.

Около него под формата на хриле са разположени два вдвоени радиатора. Служат за охлаждане на организма отвътре. Изработени от гъвкава материя, те са свързани с устната и носната кухина и извеждат излишната топлина навън. Когато МА-УНИ натоварва организма си, например, когато се занимава с гимнастика, те работят на възвратно-постъпателния принцип – свиване и разпускане. Така се постига помпаш ефект, благодарение на който нагретият въздух се изтласква навън и създава впечатление, че тялото диша. Този принцип е използван, за да се преодолее необходимостта от вграждането на класически охладителни системи с механични части, електромотори и други подобни механизми.

Тялото отделя малко топлина. Обикновената консумация е неколкостотин вата – колкото обикновена електрическа крушка. Но сумарната мощност на мускулите при краткотрайно натоварване може да достигне няколко киловата.

Погледнах към гърдите на МА-УНИ. Те се повдигаха и спускаха ритмично. Привидно дишаше. Значи така регулираше телесната си температура? Когато по-късно се случваше да ми шепне нещо, от устата ѝ излизаше лека топ-лина, като от току-що изключен сешоар за коса. Но усещането беше приятно.

Непосредствено под радиаторите е разположен резервоар-стомах. Неговото положение отговаря на тегловния център на тялото. Поради тази причина то е идеално балансирано. Този стомах може да събере до литър желеобразна или течна енергийна субстанция. Тя се преобразува изцяло в енергия и освобождава организма от потребността да отделя ненужни или вредни вещества.

Най-голямо впечатление ми направи един нов орган – бяла като сняг кутия с формата на бъбрек, която заемаше мястото на червата. (Черва липсваха.)

Всъщност това се оказа запаметяващо устройство, от типа на така наречените ”черни кутии”. Ако по някаква случайност нещо се случеше с изкуствения мозък, по информацията от тази ”кутия” би могло да се възстанови личността.

Като се изключи ”черната” (бяла) кутия, поместена в средата на таза, други важни органи тялото не притежава. Пластмасоподобните тъкани, от които е изградено то, притежават качествата на жива материя. Те се саморазвиват благодарение на специални алгоритми. Всеки орган притежава способността да се срества с другите органи. Франк нарича този процес биоелектронна дифузия. Представете си две парчета от някакъв материал – гума, дунапрен. Доближавате краищата им плътно един до друг, пропускайте през тях енергия и те залепват – не, те се срестват. Постепенно мястото на свързването се заглажда и не остават следи. Молекулите сами се ориентират и оформят нужните връзки помежду си на базата на тази програма.

Превключих на друг запис. И попаднах в изпитателния център на базата. Наблюдавах как на стендовете биваха огъвани, извивани и усуквани множество експериментални тела. Една ”откъсната” ръка толкова бързо свиваше и разгъваше пръстите си, че едва успях да забележа самото движение. Научих, че това ще продължава милиони и милиарди цикли. Всяка част, всеки отделен орган, всяка система от органи, както и цялото тяло, трябваше да преминат през сурови тестове. Подлагаха ги на механични, физични, химични, биологични въздействия, проверяваха работоспособността им в различни режими, температури, налягания и льчения.

Това се отнасяше за физическите изпитвания. Но станеше ли дума за оптимизиране на поведението в най-отговорни ситуации, в които можеше се да попадне, тоест изпитания на характера, ставаше нещо изумително. Никога не съм си представял, че може да се симулира не пътна катастрофа, както да речем, при автомобилните краштестове, а например... опит за подкуп. МА-УНИ бе учена как да се държи и какви чувства да изпитва при ходене по улицата, при пазаруване, при посещения на партита, изложби, концерти, при случайни събития, при обществени и природни бедствия, кога и как да изпитва гняв, учудване, радост, уплаха, безразличие, тревога, състрадание, пренебрежение, изобщо цялата гама от човешки чувства и психични състояния. Учеха я как да се справя със самотата или с обратното – нежеланото човешко присъствие, как и кога да се подчинява или да командва, как и какво да говори на митинги и събрания, как да играе детски игри с децата или покер с възрастните и т.н. Всяка предполагаема бъдеща нейна постъпка беше предварително отработвана, като се изхождаше от ситуации, които обикновено се случват в живота. МА-УНИ вече знаеше как да се отнася към различните си събеседници, да настройва мисленето си към тяхното, да се опитва да ги разбира, да реагира адекватно на техните постъпки. Да

играе своя собствена роля, но не на сцената на театъра, а на сцената на живота. Защото от качеството на играта зависеше бъдещето ѝ.

За да се симулират тези, а и всякакви други ситуации, не се налагаше да се изграждат специални декори и да се канят артисти за съответните роли. Методът бе друг. Създаваха виртуални, въображаеми светове, в които самосъзнанието на МА-УНИ бе главното действащо лице. За тази цел свързваха тялото ѝ със специална апаратура чрез кабел така, както се свързва едно електронно устройство с друго. След това елиминираха действието на сетивата ѝ и по този начин я въвеждаха в затворения, предварително режисиран свят. Точно както в компютърните игри. МА-УНИ заживяваше нов, изпълнен с напрежение и опасности живот, но последствията за нея бяха безобидни. Все пак тя още се учеше.

Можеше да се връща и разиграва действието отново и отново, докато най-накрая успееше да преодолее поредното ниво. След това превключваше на по-високото и така нататък. Всички или почти всички човешки отношения, за които можеха да се досетят нейните създатели, бяха включени като казуси в тия сложни игри. Тук се използваша последните постижения в психологията, социологията, етиката, религията, правото, политиката, икономиката, философията и какво ли още не.

МА-УНИ комуникираше с компютрите, а и с всякаква друга електронна техника, посредством инфрачервени лъчи. Те се излъчваха и приемаха от очите ѝ и бяха невидими за хората. Разбира се, можеше да общува и чрез обикновени радиовълни. Би било смешно от главата ѝ обаче да стърчат антени. Намерено бе друго разрешение. Косата ѝ, наред с основните си функции – да охлажда мозъка и да разкрасява, можеше да приема и излъчва радиовълни с различна честота. (МА-УНИ имаше навика през час да вдига ръка и да върти кичурите с дългите си тънки пръсти. Освен че го правеше по чисто естетически съображения, тя вземаше под внимание и особеностите на радиоофира. Отначало смятах този нейн маниер за неособено изискан, докато накрая загреях, че не го прави от суета.)

“Посещението” ми в базата отприщи бента на множество въпроси, на които трябваше да дам отговор на всяка цена.

МА-УНИ бе най-съвършената машина, с която се бях сблъсквал през живота си. Нямах в света машина, с който тя да не можеше да установи връзка. Можеше да ѝ нарежда какво да прави, ако пожелае. С две думи, притежаваше страшна сила. Компютрите управляваха банките, производството, космическата техника, армията.

Защо и кому бе нужно всичко това? – питах се аз. – Не е ли по-добре да останем такива, каквито сме си – обикновени, и малко несъвършени? Трябва ли на всяка цена да се ровим в най-потайните гънки на мозъка си, да излагаме познанията си на показ, да ги влагаме в изкуствено създадени себеподобни? МА-УНИ наистина беше чудесна “играчка”, обаче...

Роботи-войници? Наивна представа! Постиженията на науката бяха далеч по-сериозни. Тук се пипаше мащабно и на голяма дълбочина. Но кой можеше да каже дали това е за добро, или за зло? Имах ли моралното право да вземам нечия страна? И ако да, чия? Не можех да свикна с простичката истина, че се намирах в центъра на събития, от които зависеше съдбата на човечеството. От обикновена постройка, закътана в неизвестна никому местност, се управляваше система от научноизследователски комплекси, които подготвяха утрешния ден на земните свръхтехнологии. Респектиращите с мащабите си космически полети, изпращането на хора на планетите, заселването на космическото пространство – всичко това изведнъж ми се видя буря в чаша вода.

Защото въпрос номер едно на утрешния ден се очертаваше да бъде: **ЧОВЕКЪТ ИЛИ МАШИНАТА?**

За мен МА-УНИ се бе превърнала в морска сирена. Трябваше ли да постъпя като Одисей, да натъпча ушите си с восък и да отмина нечуващ? Ами ако се окажеше, че греша? Не можех да взема каквото и да е конкретно решение, затова си казах: “Най-добре да оставя всичко на случая!”

КРАЙ НА ПЪРВА ЧАСТ

(продължението – в книгата)